

Bildande av naturreservatet Säverum i Valdemarsviks kommun samt fastställande av skötselplan för naturreservatet

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken del av fastigheten Mixdala 1:37 som naturreservat med syfte, föreskrifter och skötselplan enligt nedan. Naturreservatets gräns är markerad på bifogad karta, bilaga 1.

Naturreservatets namn ska vara Säverum.

Syftet med reservatet

Syftet med reservatet är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets tallskog, som delvis är av brandpräglad karaktär, och andra ingående naturmiljöer som betespräglad skog och bergbranter med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras. Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska uppnås genom att skogsmarken med dess flora och fauna i huvudsak utvecklas fritt. De delar av skogsmarken som är präglade av brand bör brännas i lämpliga intervall och i de delar av skogsmarken som är betespräglade kan bete eller friställning av träd bli aktuellt. I avvaktan på naturvårdsbränning kan brandefterliknande åtgärder som friställning av enstaka tallar samt skapande av enstaka grupper av död tallved bli aktuellt. Åtgärder vidtas för att underlätta allmänhetens friluftsliv.

Föreskrifter

A. Med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken, om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet, är det, utöver vad som annars gäller, inte tillåtet att:

1. bedriva täkt, gräva, schakta, spränga, borra, utfylla, plöja eller utföra annan mekanisk markbearbetning;
2. framföra motordrivet fordon. Undantag gäller för väg som visas på beslutskartan, samt för fyrhjuling eller motsvarande mindre fordon vid uttransport av fällt klövvilt, markskador ska undvikas;
3. uppföra byggnad eller annan anläggning. Undantag gäller för flyttbart jaktorn som får placeras i reservatet under perioden september-februari;
4. uppföra mast, vindkraftverk, eller att uppföra luft- eller markledning;
5. anordna upplag;
6. tillföra växtnäringsämnen eller jordförbättringsmedel, använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, tillföra kalk eller andra mineralämnen;

7. avverka, gallra, röja, så, plantera, markbereda eller utföra annan skogsbruksåtgärd eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar;
8. ta bort eller upparbeta dött träd eller delar av träd eller vindfällor;
9. gräva upp växter eller ändra florans sammansättning genom införande av för området nya arter;
10. måla på träd, sten eller annan fast ytbildning;

B. För att tillgodose syftet med reservatet förpliktar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken ägare, att utan ytterligare ersättning, och innehavare av särskild rätt till fastigheterna åta sig följande åtgärder vidtas inom reservatet:

1. gränsmarkering av reservatet;
2. friställning av vidgreniga eller hävdpräglade träd;
3. naturvårdsbränning på Sandö;
4. skapande av enstaka grupper av död tallved;
5. information om området vid gräns och eventuell ytterligare anordning för friluftslivet;
6. undersökningar och dokumentation av växt- och djurlivet och andra naturförhållanden genomförs som ett led i uppföljningen av syfte och mål med reservatet.

C. Med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, föreskriver Länsstyrelsen om rätten att färdas och vistas inom reservatet, att det utöver vad som annars gäller, inte är tillåtet att:

1. ta ved, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar;
2. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning genom att borra, spränga, gräva, rista, hacka eller måla;
3. samla ryggradslösa djur annat än genom hävning eller plockning och därvid ta enstaka individer för artbestämning;

Dessutom är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd

4. anordna tävlingar;
5. utföra sådan vetenskaplig undersökning eller enstaka studie som kan leda till skada eller annan negativ påverkan på växt- eller djurlivet.

Ovanstående föreskrifter under A och C utgör inte hinder för förvaltaren, eller den som förvaltaren utser, att utföra de åtgärder som behövs för reservatets vård och skötsel och som framgår av föreskrifterna B1-6 ovan.

Skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken fastställer Länsstyrelsen de mål och riktlinjer som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen, bilaga 2.

Förvaltare för naturreservatet ska vara Länsstyrelsen Östergötland.

Skäl för beslutet

Området utgörs av tallskog och bergbranter där delar av tallskogen är betespräglad och andra delar är gammal och lite påverkad av modernt skogsbruk. Här finns grova och

gamla träd i flera skogstyper och här lever flera av skogsbruk missgynnade arter i flera artgrupper.

Lämplig användning av markområde

Enligt 1 kap. 1 § miljöbalken ska densamma tillämpas så att bland annat värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas och den biologiska mångfalden bevaras.

Länsstyrelsen har, i enlighet med 3 kap. miljöbalken, prövat och funnit att bildandet av naturreservatet Säverum är förenligt med en, från allmän synpunkt, lämplig användning av markområdet och att beslutet inte strider mot gällande kommunal översiktsplan.

Intresseprövning

Länsstyrelsen har i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken prövat och funnit att bildandet av naturreservatet Säverum inte går längre i inskränkning av enskilds rätt att använda mark och vatten, än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Konsekvensutredning av påverkan av beslutet på allemansrätten

Länsstyrelsen ska enligt förordning om konsekvensutredning vid regelgivning 2007:1244, i den omfattning det behövs göra en konsekvensutredning av hur allemansrätten påverkas genom beslutet om naturreservat. Länsstyrelsen gör bedömningen att allemansrätten inte väsentligen påverkas av beslutet.

Agenda 2030, miljö kvalitetsmål och ekosystemtjänster

Bildandet av naturreservatet Säverum är en del av uppfyllandet av Agenda 2030 (mål 13 – Bekämpa klimatförändringarna; mål 15 – Ekosystem och biologisk mångfald) och av miljö kvalitetsmålen ”Levande skogar” och ”Ett rikt växt och djurliv” om vilket Sveriges riksdag och regering beslutat. Länsstyrelsen bedömer att Säverums naturreservat bidrar med följande ekosystemtjänster; livsmedel från vilt, bär och svamp, koldioxidinbindning, friluftsliv och rekreation, och biologisk mångfald. Bevarandet av en variation av livsmiljöer med hög biologisk mångfald och fungerande artsammansättning bidrar till ett landskap som är bättre rustat för skadedjursangrepp och klimatförändringar.

Ärendets handläggning

Dokumentation

De mycket höga naturvärdena inom naturreservatet Säverum dokumenterades i samband med inventeringar av Skogsstyrelsen 1992 och har senare kompletterats av Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen vid besök i området inför bildande av naturreservat och biotopskyddsområde.

Reservatsbildning

En värdering av området genomfördes av Forum fastighetsekonomi AB i samråd med markägaren och på uppdrag av Länsstyrelsen. Därefter förhandlade Länsstyrelsen med markägaren. Under förhandlingen såldes fastigheten och Länsstyrelsen överens med den nya markägaren om ekonomisk ersättning för intrånget i markanvändningen som blir konsekvens av naturreservatsbildningen. Överenskommelsen godkändes också av den tidigare markägaren. Beslut om utbetalning av ekonomisk ersättning har tagits av Naturvårdsverket 17 maj 2017.

Remissyttranden

Länsstyrelsen har remitterat förslag till beslut till markägare, övriga berörda sakägare, Havs- och Vattenmyndigheten, Jordbruksverket, Riksantikvarieämbetet, Skogsstyrelsen, Statliga lantmäteriet, Sveriges geologiska undersökning (SGU). Valdemarsviks kommun, Naturskyddsföreningen i Östergötland, Naturskyddsföreningen i Valdemarsvik och

Östergötlands ornitologiska förening. Remissvar har inkommit från markägaren, Havs- och Vattenmyndigheten och Sveriges geologiska undersökning.

Länsstyrelsens avvägning med avseende på remissyttranden redovisas i bilaga 3.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 4. Sakägare anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse om beslutet var införd i ortstidning.

Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft utom föreskrifter meddelade med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, avdelning C, vilka gäller omedelbart.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsråd Kristina Zetterström med naturvårdshandläggare Olle Jonsson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också naturvårdsdirektören Mikael Norén, samhällsbyggnadsdirektören Jan Persson, länsjuristen Karin Fridell, och antikvarie Malin Svarvar medverkat.

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar vi dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

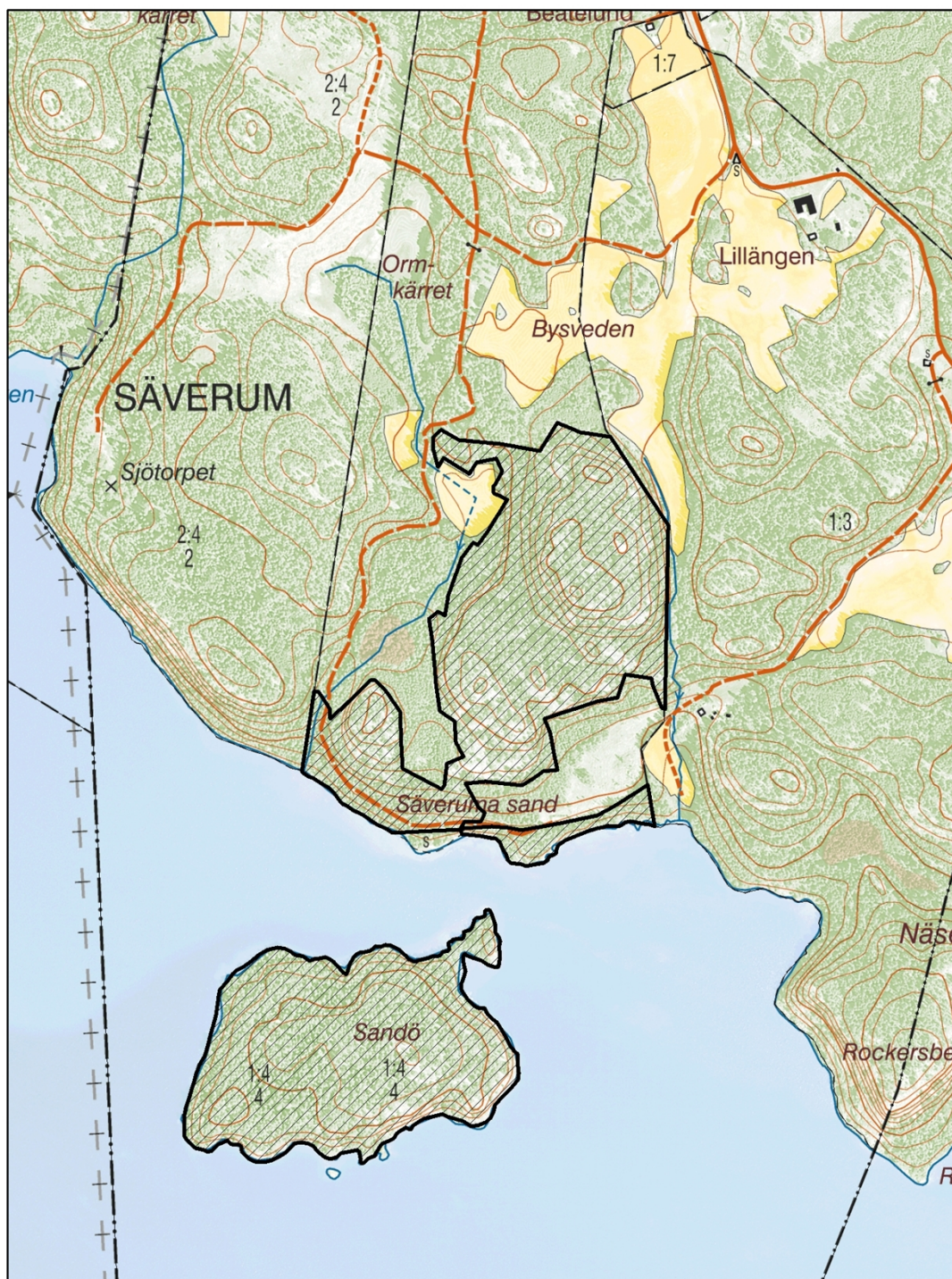
Bilagor

1. Sändlista
2. Beslutskarta
3. Remissyttranden och länsstyrelsens kommentarer (om omfattande)
4. Hur man överklagar
5. Skötselplan

Bilaga 2. Reservatskarta

0 0,125 0,25 0,5 Kilometers

Säverum 1:4

Karta tillhörande *förslag till* beslut om naturreservatet Säverum beslutat 3 maj 2019.
Objektnummer (NVR-id 2047947), dnr 511-1363-16. © Bakgrundskartor Lantmäteriet.

Bilaga 3. Länsstyrelsens avvägning med avseende på remissyttranden.

Remissvar har lämnats av markägaren, Havs- och vattenmyndigheten och Sveriges geologiska undersökning. Sveriges geologiska undersökning lämnar inga synpunkter på förslag till beslut eller skötselplan.

Synpunkter

Havs- och vattenmyndigheten meddelar att de tillstyrker förslaget. Markägaren påpekar att frågor om ytterligare ersättning kvarstår och ger synpunkter på beslut och skötselplan som gäller naturvårdsbränning, samt åtgärder för att ta ned yngre skog och avdöda träd, och påpekar att reservatets syfte är fri utveckling.

Länsstyrelsens avvägning

Länsstyrelsen har träffat markägaren på plats i reservatsområdet den 15 mars 2019 och då kunnat diskutera och reda ut frågorna om ersättning för och placering av parkeringsplats, samt synpunkterna på skötselåtgärder. Parkeringsplats placeras SO om korsning för angiven plats enligt avtal. Länsstyrelsen har utifrån synpunkterna på mötet justerat beslutets föreskrift A2 och skötselplanen så att fyrhjuling får användas för uttransport av fällt klövvilt, samt justerat i beslutets föreskrift A3 och i skötselplanen så att tillfälligt jaktorn får placeras i reservatet under perioden september-februari. Länsstyrelsen har vidare i skötselplanen justerat:

(1) skrivningen för skötselområde 3b och 3d under restaureringar ändras till ”95% av den yngre granen (0-50 år gammal) i skötselområde 3b och 3d tas ned. Allt löv sparas i syfte att skapa ett lövbrännelikt successionsstadium. Spara enstaka äldre gran”. Ytterligare ett litet delområde på skötselkartan har lagts till i skötselområde 3d.

(2) i tabellen under kap. 2.2 ändras för naturvårdsbränning skrivningen i kolumn två till ”Enligt bränningsplan, tidigast 2025”. I tabellen har också en ny åtgärd om borttagning av taggtråd lagts till, vilken också preciseras direkt under Disposition och skötsel av mark, kap. 2.